

Obra protegida por direitos de autor

SACROSAN-

CTI, ET OF C V M E N I C I

Concilij Tridentini, Paulo III. Julio

III. & Pio III. Pōtificibus

Maximis, celebrati.

Dux A

C A N O N E S, E T D E C R E T A.

D. Joan. Sotealli Theologi, & Horatij Lucij Iuris-
cōf. utillissimis margini additis annotationibus.

Bullis etiam Pij IIII. Pont. Max. ad calcem adiectis: cum
triplici utillissimo Indice.

Nunquam antea tam plenē, aut diligenter
in lucem edita.

EX UNIVERSITATE

50697

de Lombra

Marcio
et. Joseph
de Larmas
Vascellus

C O N I M B R I C A E.

Ex Officina Antonij à Mariz Typhog.

M D L X X . X X I I .

Cur & facultate Inquisitorum: & Ordinarij

Dives paulus apostolus ad galatas scripsit
benigne ait si ad huius hominibus placetem
christi gemitus non esten

POR MANDADO DE
Sua Alteza Vi o Sagrado Cō
cilio Tridentino Impresso na era
de 1590. E o Directorium Curato
rum, & parecem bem que se im
primão outra vez.

Fr. Bertholameu
Ferreyra.

VISTA a informação, podem se im
primir os douis liuros. ss. o Conci
lio Tridentino , & o Directorium
Curatorum. E depois de impressos tornē
a esta Mesa pa se conferirē, & se lhe dar li
cença pera correrem. Em Lisboa a 25. de
Maio, de 1593.

Diogo de Sousa.

Marcos Teixeyro.

A 2 T Y.

T Y P O G R A P H V S
LECTORI. S. P. D.

Ogitāti mihi, pie Lector, de no-
ua oecumenici Concilij Tridentini editione nitidissima & simul
emendatissima, tibi que vtilissi-
ma facienda, per opportunè oblatum est
exemplar quoddam castigatissimum, ad
præcipuam editionem (Romanā videlicet)
summa fide Salmanticæ excusum: in cui⁹
marginibus erant duorum eruditissimorū
virorum D.Ioannis Sotealli Theologi, &
Horatij Lucij Iurisconsulti, vtilissimæ (meo
iudicio) annotationes, quibus sacræ scriptu-
ræ, superiorum Conciliorum, iuris Ponti-
ficij, veterum Ecclesiæ patrum tum citata,
tum consonantia loca fideliter indicantur:
Non quidem ad dubiorum obscuriorumve
isti⁹ Concilij locorum interpretationem
(quam à Pio III. diplomate publico
priuatis scriptoribus interdictā probe no-
rāt duo iam commemorati viri doctissimi)
sed ad certissimarum clarissimarūque con-
stitutionum dignitatem, auctoritatemque
tuendam, ignorantibus patefaciendam &
aduersus catholicæ fidei hostes muniendā:
utque omnib⁹ hinc perspicuum euadat, ve-
rissi-

riſſimam eſſe illam teſtificationem, quā ali
quot locis Tridentini Concilij Patres teſti
ficiātur, ſe ſe religionis controuerſias ſecun
dum ſcripturam ſacram, Apostolicas tradi
tiones, probata Concilia, Ecclesiæ Catho
licæ ſenſum, atque veterum patrum cōſtā
tem conſentientemque doctrinam dijudica
re. Itaque nulla interpoſita mora nouam
hanc tantamque utilitatem tecum commu
nicandam putaui. Quod quidem noſtrum
ergate, totamque Remp. Christianam stu
dium, grato accipere animo, noſtrósque
pios conatus tuo fauore prosequi atque
adiuuare quæſo digneris. Vale.

Ex offic.noſtra Typograph.

Kalendas Iulias.

1593.

INDEX

A 3

INDEX DECRETO- rum Concilij Tri- dentini.

SESSIO PRIMA.

D Ecretum de inchoando Concilio. 9

SESSIO II.

D ecretum de modo vivendi, & alijs in concilio ser-
uandis. 10

SESSIO III.

D ecretum de symbolo fidei. 14

SESSIO IIII.

D ecretum de Canonicis scripturis. 18

D ecretum de editione, & vnuacrorū libroru. 20

SESSIO V.

D ecretum de peccato originali. 24

D ecretum de reformatione. 29. 64. 77. 113. 152.

200. 223. 241. 279. 343.

SESSIO VI.

D ecretum de iustificatione. 37

D e naturae, & legis ad iustificandos homines im-
becillitate. 38

D e dispensatione, & mysterio aduetus Christi. 38

Qui per Christum iustificantur. 39

D escriptio iustificationis impj, & modus eius in
statu gratiae. 40

D e necessitate præparationis ad iustificationem in
adultis,

INDEX

<u>adultis, & unde sit.</u>	40
<u>Modus præparationis.</u>	41
<u>Quid sit iustificatio impij, & quæ eius causa.</u>	42
<u>Quomodo intelligatur, impium perfidem, & gratis iustificari.</u>	45
<u>Contra inanem hæreticorum fiduciam.</u>	45
<u>De acceptæ iustificationis incremento.</u>	46
<u>De observatione mandatorum, de que illius necessitate, & possibilitate.</u>	47
<u>Prædestinationis temerariam præsumptionem cœwendam esse.</u>	49
<u>De perseverantiae munere.</u>	50
<u>De lapsis & eorum reparacione.</u>	51
<u>Quolibet mortali peccato amitti gratiam, sed non fidem.</u>	52
<u>De fructu iustificationis, hoc est de merito honorum operum, de que ipsius meriti ratione.</u>	53
<u>Canones de iustificatione.</u>	56

SESSIO VII.

<u>Decretum de sacramentis.</u>	69
<u>Canones de sacramentis.</u>	70
<u>Canones de Baptismo,</u>	73
<u>Canones de Confirmatione.</u>	76
<u>Bulla facultatis transferendi Concilij.</u>	85

SESSIO VIII.

<u>Decretum de translatione Concilij.</u>	88
---	----

SESSIO IX.

<u>Decretum prorogationis sessionis.</u>	89
--	----

A 4

Sessio

INDEX.
SESSIO X.

- Decretum prorogationis Sessionis. 92
Bulla resumptionis Concilij sub Julio Tertio. 94

SESSIO XI.

- Decretum de resumenda Concilio. 97

SESSIO XII.

- Decretum prorogationis Sessionis. 98

SESSIO XIII.

- Decretum de sanctissimo Eucharistiae Sacramen-
to. 100

- De reali praesentia Domini nostri Iesu Christi in
sanctissimo Eucharistiae sacramento. 101

- De ratione institutionis sanctissimi huius Sacra-
menti. 103

- De excellentia sanctissimae Eucharistiae super reli-
qua sacramenta. 104

- De Transubstantiatione. 105

- De cultu, & veneratione huic sanctissimo sacra-
mento exhibenda. 105

- De afferuando sacræ Eucharistiae Sacramento, &
ad infirmos deferendo. 106

- De præparatione, que adhibenda est, ut dignè quis
Sacram Eucharistiam percipiat. 107

- De usu admirabilis huius Sacramenti. 108

- Canones de sacro fæcto Eucharistie Sacramento. 110

- Decretum prorogationis diffinitionis quatuor arti-
culorum de Sacramento Eucharistiae, &c. 119

- Salutis conductus datus Protestantibus. 122

SES-

INDEX.
SESSIO XIII.

- Doctrina de sanctissimis Pœnitentiæ, & Extremæ
Unctionis Sacramentis. 124
- De necessitate, & institutione sacramenti Pœni-
tentiae. 125
- De differentia sacramenti Penitentiæ & Baptij. 127
- De partibus, & fructu huius sacramenti. 128
- De contritione. 129
- De confessione. 131
- De ministro huius sacramenti, & absolutione. 135
- De casuum reseruatione. 137
- De satisfactionis necessitate, & fructu. 138
- De operibus satisfactionis. 141
- Doctrina de sacramento extremæ Unctionis. 141
- De institutione sacramenti extremæ Unctio. 142
- De effectu huius Sacramenti. 143
- De ministro huius sacramenti, & tempore quo da-
ri debeat. 144
- Canones de sanctissimo pœnitentiæ sacramento. 146
- Canones de Sacramento extremæ Unctionis. 151

SESSIO XV.

- Decretum prorogationis Sessionis. 165
- Saluus conductus datus protestantibus. 167

SESSIO XVI.

- Decretum suspensionis Concilij. 172
- Bulla celebrationis Concilij Tridentini sub Pio
III. Pont. Max. 176

SESSIO XVII.

- Decretum de celebrando Concilio. 182

A 5.

SES.

I N D E X.
SESSIO XVIII.   184

Decretum de librorum delectu, & omnibus ad Concilium fide publica mutantandis.   184

Saluus conductus cōcessus Germanicæ nationi. 187
Extensio ad alias nationes.   192

SESSIO XIX.   193

Decretum prorogationis sessionis.   193

SESSIO XX.   194

Decretum prorogationis sessionis.   194

SESSIO XXI.   195

Doctrina de cōmunione sub vtraz specie & paruulo rum.   195

Laicos, & clericos non conficientes non astringi iure divino ad cōmunionē sub vtraz specie. 196

Ecclesiæ potestas circa dispensacionem sacramēti Eucaristie.   197

Totum & integrum Christum, ac verum sacramētum sub qualibet specie sumi.   198

Paruulos nō obligari ad cōmunionem sacramētum   198

Canones de cōmunione sub vtraz specie, & paruulorum.   199

SESSIO XXII.   211

Doctrina de sacrificio Missæ.   211

Canones de sacrificio Missæ.   218

Decretum de obseruādis, & euitādis in celebratio ne Missæ.   220

Decretum super petitione cōcessionis Calicis. 233

SESSIO XXIII.   235

Vera

INDEX.

<i>Vera, & catholica doctrina de sacramento Ordinis ad condemnandos errores nostri temporis.</i>	235
Canones de sacramento Ordinis.	239
SESSIO XXIIII.	
<i>Doctrina de sacramento Matrimonij.</i>	264
<i>Canones de sacramento Matrimonij.</i>	266
<i>Decretum de reformatione Matrimonij.</i>	269
SESSIO XXV.	
<i>Decretum de Purgatorio.</i>	317
<i>De invocatione, veneratione, & reliquijs sanctorum, & sacris imaginibus.</i>	318
<i>De regularibus & Monialibus.</i>	325
<i>Decretum de continuada sessione in diem sequentem.</i>	374
<i>Continuatio sessionis.</i>	375
<i>Decretum de Indulgentijs.</i>	375
<i>De delectu ciborum, ieiunij & diebus festis.</i>	376
<i>De Indice librorum, & Catechismo, Breuiario, & Missali.</i>	377
<i>De loco Oratorum.</i>	378
<i>De recipiendis, & obseruandis decretis cœcilijs.</i>	378
<i>De recitandis decretis concilij sub Paulo III. & Julio III. in sessione.</i>	380
<i>De fine concilij, & confirmatione petenda à san- ctissimo Domino nostro.</i>	380
<i>Acclamations Patrum in fine concilij.</i>	381
<i>Confirmatio concilij.</i>	384
<i>Bulla S.D.N. Pij, Divina prouidetia Papæ III. su- per confirmatione ecclæmici & generalis Con- cilij Tridentini.</i>	387
	I N-

situs Concilij securitate, vitæ ipsorum Prælatorū, Concilium ipsum ad ciuitatem Bononiæ, veluti ad locum magis paratum, salubrem, & idoneum, pro tempore transferendum esse, & ex nunc transferri, & ibidē Sessionem iam indictam, statuta, die, vigesima prima Aprilis, celebrandam esse, & celebrari, & successiuè ad ulteriora procedendum, donec Sanctissimo Domino nostro, & sacro Concilio expedire videbitur, ut ad hūc, seu alium locum, commonicato etiam consilio cum inquietissimo Cæsare, Christianissimo Rege, & alijs Regibus, ac Principibus Christianis, ipsum Concilium reduci possit, & debeat: Responderunt, Placet.

S E S S I O IX.

Bononiæ celebrata die xxj. April,

M D. XLVII.

Decretum prorogationis Sessionis.

HAE C sacro sancta, oecumenica, & generalis Synodus, quæ dudum in ciuitate Tridenti congregata erat, nūc Bononiæ in Spiritu sancto legitime congregata, presidētibus in ea

H nomi-

nomine Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri, Domini Pauli diuina prouidētia Papæ III. eisdem Reuerendissimis Dominis, D. Ioan. Maria, Episcopo Prænestino, de Monte, & Marcello, tit. S. Crucis in Hierusalem Præsbytero S.R.E. Cardinalibus, & Apostolicis de latere Legatis, considerans quodā die vndecima mensis Martij, præsentis anni in generali publica Sessione in eadem ciuitate Tridenti, & in loco conſueto celebrata, omnibusq; agendis de more peractis: ex causis tunc instatibus, virginibus, & legitimis, interueniente etiam auctoritate sanctæ Sedis Apostolicæ, eisdem Reuerendissimis præfidentibus etiam ſpecialiter confeſſa, decreuit, & ordinauit, Cōcilium ex eo loco in hanc ciuitatem transferendum esse, ſicut tranſtulit: itemq; Sessionem pro præſenti die vigesimaprima Aprilis, illuc indictam, ut de Sacramentorum, & reformationis materijs, de quibus tractandum proposuerat, canones ſancientur, & promulgarentur, in hac ipſa ciuitate Bononiæ celebrari debere: conſideransq; nonullos ex Patribus, qui in hoc cōcilio intereffe confuerunt, his superioribus, maioris hebdomadæ, & ſolennitatis Paschalis, diebus, in proprijs ecclesijs occupatos, aliquos etiam,

etiam alijs impedimentis detentos, hoc nō
dum accessisse, quos tamē breui affuturos
sperandum est, ac propterea factum esse, vt
non ea, quam sancta Synodus desiderabat,
Prælatorum frequentia potuerint materiae
ipsæ Sacramentorum, & reformationis exa-
minari, & discuti, vt omnia maturo consilio
cum dignitate, & grauitate debita fiant: bo-
num opportunum, & expediens censuit,
censetque Sessionem prædictam, quæ hoc
ipso die, vt præfertur, celebranda erat, ad
diem Louis, infra octauam Pentecostes pro-
ximè futuram, quo ad ipsas materias expe-
diendas, differendam, & prorogandam esse
quemadmodum differt, ac protogat: quam
diem & rei gerendæ, maximè opportunam
& Patribus presertim absentibus percom-
modam iudicavit, & iudicat. Hoc tamē ad-
iecto: quod terminum ipsum ipsa sancta Sy-
nodus, pro ei⁹ arbitrio, & voluntate, sicuti
rebus Concilij putauerit expedire, etiā in
priuata congregacione, restringere, &
imminuere possit, &
valeat.

92 S E S S I O X.

Bononiæ celebrata die ij. Iunij.

M. D. XLVII.

Decretum prorogationis Sessionis.

Vamuis hæc sacrosancta, oecumenica, & generalis Synodus Sessionem, quæ die vigesima prima mensis Aprilis, proxime præteriti, super Sacramentorum, & reformationis materijs in hac inclyta ciuitate Bononiæ, ex decreto, in vrbe Tridentina, in publica Sessione, die, xj. mensis Martij promulgato, celebranda erat propter aliquas causas, ac præsertim propter absentiam nonnullorū Patrū, quos breui affuturos sperabat, ad hunc præsentē diē differendam, & prorogandā esse decreuerit: volens tamen cum ijs, qui non venerunt, etiam adhuc benigne agere, eadē sacrosancta Synodus, in Spiritu sancto legitimè congregata, præsidētib⁹ in ea eisdē sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, & Apostolicæ Sedis Legatis, statuit, & decernit, Sessionē ipsā, quā hac die secūda mēsis Iunij, præsentis anni millesimi quingentesimi quadragesimi septi-

septimi, celebrare decreuerat, ad diem Io-
uis post festum Natiuitatis Beatæ Mariæ
Virginis, quæ erit decimaquinta mēsis Se-
ptembris proximè futuri, quo ad prēdictas
& alias materias expediendas, differēdam,
& prorogandam esse, quemadmodum dif-
fert, & prorogat, ita tamen, quod prosecu-
tio discussionis & examinationis eorum,
quæ tam ad dogmata, quam ad reformatio-
nem pertinent, interim non omittatur, &
terminum ipsum ipsa sancta Synodus, pro-
eius libito, & voluntate, etiam in priuata
congregatione, abbreviare, & prorogare
liberè possit, & valeat.

Die xiiij. Septemb. M. D. XLVII. in congrega-
tione generali, Bononiæ, proroga: a fuit sessio, quæ
futura erat die sequenti, ad beneplacitum
sacri Concilij.

H 3 BVL

B V L L A R E S V M

ptionis Concilij Tri-
dentini.

Sub Julio. III. Pont. Max.

VLVS Episcopus, seruus seruorum
Dei ad futuram rei memoriam.

Cum ad tollenda religionis nostræ
dissidia quæ in Germania longo tem-
pore, nō sine totius Christiani orbis perturbatione,
cello. I. in scandalo, viguerunt, bonum opportunū, & ex-
episc. prou. pedies esse videatur sicuti etiā charissimus in Chri-
Antioch. & sto filius noster, Carolus Romanorū Imperator, sem-
Pelag. II. in per Augustus, nobis per suas literas, & nuncios si-
epist. sua de gnificari fecit, vt sacram, & ecumenicū, generale Cō-
cile. & Boni. ciliū per fel. rec. Paulum Papam III. prædecessore
Episcop. ad nostrū, indiētū, & per nos tunc Cardinalatus bono
Zachariam refungētes, atq; ipsius prædecessoris nomine vna cū
Pap. ictib; & Synodo dubiis alijs S. R. E. Cardinalibus ipse concilio præst
Calcedo. dentes, inceptum, ordinatum, & continuatum, in
Act. 1. & 2. quo plures publice, & solennes habitæ fuerunt Ses-
Nican. 10. siones: pluraq; tā in causa fidei, quam reformationis
Act. 6. & Nicol. 1. in promulgata decreta, multaq; etiā ad utrāq; cau-
epist. ad Mi sam pertinēcia examinata, & discussa, ad ciuitatē
chaetē Imp. Tridentinam reducatur: Nos a, ad quos, vt sumos
pro tempore Pontifices, spectat, generalia Concilia
indicere, & dirigere, vt Ecclesiæ pacē, & Christia-

ne fidei, atque orthodoxie religionis incrementum ad
 omnipotentis Dei laude et gloria procuremus, et
 quatenus in nobis est, tranquilitati ipsius Germaniae,
 que sane provincia retro annis temporibus in vera re
 ligione, sacrorum Conciliorum, et sanctorum Patrum
 doctrina excolenda, exhibendaque maximus Prodigio,
 Christi Redemptoris nostri in terra Vicarijs, debitae
 obediencia, et reverentia, nulli Christianorum principiae
 fuit unquam secunda paternae consulamus, sperantes per
 ipsius Dei gratiam, et benignitatem futurum, ut Reges
 omnes, ac principes Christiani iustis, p[ro]p[ter]e nos tristis in
 hac re votis annuat, faueant, atque assistant: venerabi
 les fratres, Patriarchas, archiepiscopos, Episcopos,
 et dilectos filios Abbates, omnesque alios, et singulos,
 qui de iure, vel consuetudine, vel priuilegio Conci
 liis generalibus interesse debet, quousque idem prede
 cessor noster in suis Indictionibus, et alijs quibuscum
 que de super collectis, publicatis literis, Concilio inter
 esse voluit, per viscera misericordiae Domini nostri, Iesu
 Christi, hortansur, requirimusque monemus, ut pro
 ximis futuris kal. Maij, quem die ad ipsum Concilium in
 eo, in quo nunc reperitur, statu resumendum et prosequen
 dum, praevia matura deliberatione, et ex certa nostra
 scientia, et de Apostolicae auctoritatis plenitudine
 et venerabilium fratrum nostrorum eiusdem R.E. Car
 dinali consilio, et assensu, statuimus, decernimus
 et declaramus, in ipsa civitate Tridenti legitimo
 cessante impedimento, conuenire, et se congregare, ac
 H 4 ipfius

ipsius Concilij continuationi, & prosecutioni, omni
 mora postposita, incumbere velint. Nos enim opera
 sedulo daturi sumus, ut eodem tempore, in eadē ci-
 uitate, nostri omnino adsint Legati, per quos, si per
 etatem nostram, valetudinemq; & Sedis Aposto-
 licæ necessitates, personaliter adesse nequiuferimus,
 Spiritu sancto duce ipsi Concilio præsidebimus quæ
 cunq; ipsius Concilij translatione & suspensione, cæ-
 terisq; contrarjjs nō obstatibus quibus cunq; ac prä-
 fertim illis, quæ idem prädecessor noster in suis li-
 teris predictis, quas cū omnibus, & singulis in eis cō-
 tentis clausulis & decretis in suo robore permane-
 re volum⁹, atq; decernimus, & quatenus opus sit, in
 nouamus, voluit non obstar: irritū nihilominus de-
 cernentes, & inane, si secus super his à quoquam
 quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter, cōtige-
 rit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat
 hanc paginā nostræ bortationis, requisitionis, moni-
 tioni, statuti declarationis, innovationis, voluntati,
 & decretorū infringere, vel ei ausu temerario
 contraire. Si quis autem hoc attentare präsumpsē-
 sit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum
 Petri, & Pauli, Apostolorum eius, se nouerit incur-
 surum. Datum Romæ, apud sanctum Petrum, An-
 no Incarnationis Dñicæ. M.D.XLVIII. Kalen.
 Decemb. Pontificatus nostri anno primo.

M. Cardinalis Crescen.

Rom. Amasæus.

S A

S A C R O S A N C T I,
œcumenici, & generalis
Concilij Tridentini.

S E S S I O XI.

Quæ est prima, sub Iulio III. Pont. Max.
Celebrata Kalendis Maij

M. D. L. I.

Decretum de resumendo Concilio.

PLACET ne vobis ad laudem
& gloriam sanctæ, & indiuiduæ
Trinitatis, Patris, & Filii & Spi-
ritus sancti: ad incrementum, &
exaltationem fidei, & religionis Christia-
næ sacrum, œcumenicum, & generale Cō-
cilium Tridentinum, iuxta formam, & te-
norem literarum Sanctissimi Domini no-
stri, resumi debere, & procedendum esse ad
vlteriora? Responderunt, Placet.

Indictio futuræ Sessionis.

Placet ne vobis, proximam futuram
Sessionem habendam, & celebrandam es-
se in futuris Kalend. Septemb. Responde-
gunt, Placet.

H S S E S;

S E S S I O XII.

Quæ est secunda, sub Julio III. Pōt. Max.

Celebrata die j. Septemb.

M. D. L I.

Decretum prorogationis Sessionis.

SAcrosancta, cecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, præsidentibus in ea eisdem sanctæ Sedis Apostolicæ Legato, & Nun-cijs, quæ in proximè præterita Sessione sequentem hanc hodie habēdam, & ad ulteriora procedendum esse, decreuerat, cum ob inclytæ Germanicæ nationis, cuius præcipuè causa agitur, absentiam, ac non magnam cæterorum Patrum frequentiā procedere hactenus distulerit, de Venerabiliū in Christo fratum, & filiorum suorum, Maguntini, & Treuerēsis Archiepiscoporum, ac sacri Romani Imperij Principum Electorum, & complurium ipsius, aliarumq; provinciarum Episcoporum, sub hanc ipsam diem aduentu in Domino exultans, & dignas ipsi omnipotenti Deo agens gratias,

firmamq;

*De gratis omnino facienda cuiuslibet ordinis
collatione, Cap. I.*

Quoniam a ab ecclesiastico ordine omnis a. Vide 2.
quaritatem suspicio abesse debet, nihil Later. c. 63.
pro collatione quorumque; Ordinum, etiam clericalem Chal.
Tonsuram, nec pro literis dimissoriis, ne. 15. c. 1.
aut testimonialibus, nec pro sigillo, nec alia Cōc. Bra. 2.
quamcumque; de causa, etiam sponte oblatum Episcopi c. 3. Conc.
& alij Ordinum collatores, aut eorum Aurelia. 2. c.
ministri quoquis praetextu accipiatur. Notarij 3. Cōc. Tol.
verò in ijs tantum locis, in quibus non viget 8. can. 3. c.
laudabilis consuetudo nihil accipiendi, pro sicut Epim.
singulis literis dimissoriis, aut testimoniali. 1. q. & c. t.
bus, decimam tantum viuis aurei partem ac de simo. de
cipere possint, dummodo eis nullum salariū quibus Mi-
sit constitutum pro officio exercendo: nec Episcopo ex notarij commodis aliquod emolumen leitanom. Cōc. c. 14.
metum ex eisdem Ordinum collationibus directe, vel indirecte prouenire possit, tunc enim gratis operam suā eos praestare omnino teneri decernit: contrarias taxas, ac statuta, & consuetudines, etiam immemorabiles quorumque; locorum, quae potius abusus, & corruptelæ, simoniacæ prauitati fauētes: nuncupari possunt penitus cassando, & interdicendo: & qui secus fecerint, tam datus quam accipientes, ultra diuinam ultionem b, pœnas à iure infactas ipso facto incurrāti. b Bracar. se 2. cap. 3.

¶

P

Quod

*Quod nullus ordinetur nisi ad titulum be-
neficij. Cap. II.*

a ca. diaco **C**Vm non deceat eos, qui diuino mini-
ni sunt, cir... *sterio ascripti sunt, cū ordinis dedcco-*
ca med. 93. rem en dicare, aut sordidum aliquē quæ-
stum exercere, compertumque sit, complu-
res plerisque in locis ad sacros Ordines nul-
lo ferè delectu admitti, qui varijs artib⁹, ac
fallacijs cōfingunt, se beneficium ecclesia-
sticum, aut etiam idoneas facultates obtinē-
re: statuit sancta Synodus, ne quis deinceps
Clericus secularis, quanuis aliās sit idone⁹
moribus, sciētia, & ætate, ad sacros Ordines
promoueatur nisi prius legitime cōstet, eū
beneficium ecclesiasticum, quod sibi ad vi-
etum honestē sufficiat, pacificē possidere.
Id verò beneficiū resignare non possit, nisi
facta mentione, quōd ad illius beneficij ti-
tulū sit promotus, neq; ea resignatio admit-
tatur, nisi cōstito, quod aliunde viuere cō-
modē possit: & aliter facta resignatio nulla
sit. Patrimonium verò, vel pensionem obti-
nētes ordinari posthac nō possint, nisi illi,
quos Episcopus iudicauerit assumēdos pro
necessitate, vel commoditate ecclesiarum
suarū, eo quoq; prius perspecto, patrimo-
nium illud, vel pensionē verè ab eis obtine-
xi, taliaq; esse, que eis ad sitā sustentandam,

fatis

*anno d
16.92.551*

bono

satis sint: atq; illa deinceps sine licentia episcopi copi alienari aut extingui, vel aliud nul laten⁹ possint, donec beneficium ecclesiasticum, sufficiens sint adepti, vel aliunde habent b⁹, vnde viuere possint c⁹: antiquorū canonum pœnas super his innouando.

b cā. nem
nem.

Quod in ecclesijs vbi tenues sunt distributiones quotidiane, tertia pars fructuum eis assignetur. Cap. III.

c &c. sa-
ctorum zo

dis.ca cī sā

cundum de

prēb. & ca-
fi Episcop⁹

de pīeb. 'n

6.c.f. de re-
scri. in 6. Vī

de constitū-
tionem Ale-

xand..in cō

cil.Lateran.

parte II. c. 3.
a Inst. Ses.

22. de ref.
cap. 1.

CVm beneficia ad diuinum cultum, atq;
ecclesiastica munia obeunda sint con-
stituta, nec qua in parte minuatur diuinus
cultus, sed ei debitum omnibus in rebus ob-
sequium præstetur, statuit sancta Synodus
in ecclesijs, tam cathedralibus, quam colle-
giatis, in quibus nullæ sunt distributiones
quotidianæ, vel ita tenues, ut verisimiliter
negligantur, tertiam partem fructuum, &
quorūcunq; prouentuum, & obuentionū,
tam dignitatū, quam canonicatuū, persona-
tuū, portionum, & officiorū, separari debe-
re, & in distributiones quotidianas cōvertī
que inter dignitates obtinētes, & ceteros di-
uinis intereſtētes, pportionabiliter iuxta
diuisionem ab Episcopo, etiam tanquam
Apostolicæ Sedis delegato, in ipsa prima
fructuū deductione faciēda, diuidantur: sal-
uis tamē cōfuctudinibus earū ecclesiarū, in

quibus non residentes, seu non seruientes, nihil vel minus tertia parte percipiunt: nō obstantibus exemptionibus, ac alijs consuetudinibus, etiā immemorabilibus, & applicationibus quibuscunq;. Crescēteque non seruientium contumacia, liceat contra eos procedere, iuxta iuris b, ac sacrorum canonicum dispositionem.

b Inf. Sess.
23. de refor
ma. c. 1.

In parochijs, & plebanis multiplicandis, auctoritas Episcopi conceditur quando rei necessitas id petierit. Cap. IIII.

a c. & tem
poris, 16. q.
1. & 6. f. de
eccl. & dissi-
ca.

b ca. ad au-
dientiā. de
eccl. & dīf.
in decret. li
bro. 3. titu-
4. 8. Vide
postfina-
ius libri.

Episcopi, etiam tanquam Apostolicæ Sedis delegati, in omnibus ecclesijs parochialibus, vel baptismalibus, in quibus populus ita numerosus sit, ut unus Rector nō possit sufficere ecclesiasticis Sacramētis ministrandis, & cultui diuino peragendo, a co-gant Rectores, vel alios, ad quos pertinet, si bi tot sacerdotes ad hoc munus adiungere, quot sufficient ad Sacraenta exhibēda, & cultum diuinum celebrandum. In ijs verò, in quibus ob locoru distatiā, siue difficul-tatē parochiani sine magno incōmodo ad percipienda sacramēta, & diuina officia au-dienda accedere non possunt, nouas paro-chias, etiā in iuitis Rectoribus, iuxta formā cōstitutionis Alexādri 3, quæ incipit b, Ad audiētiā, &c. cōstituere possint. Illis aut̄ sa-

cerdo-

cerdotibus, qui de nouo erūt ecclesijs nouiter erectis præficiēdi, cōpetens assignetur portio arbitrio Episcopi ex fructibus ad ecclesiam matricem quomodo cunq; pertinētibus: &, si necesse fuerit, cōpellere possit populum ea subministrare, quæ sufficiāt ad vitam dictorum sacerdotum sustentandā, quacunq; reseruatione generali, vel speciali vel affectione, super dictis ecclesijs, non obstantib⁹. Neq; huiusmodi ordinationes, & creationes possint tolli, nec impediri, ex quibuscūq; prouisionib⁹, etiam vigore resigationis, aut quibus suis alijs derogationibus, vel suspensionibus.

Quod Episcopi vñiones perpetuas in aliquibus beneficijs ecclesiasticis facere possint.

Cap. V.

VT etiam ecclesiarum status, vbi sacra Deo officia ministrantur, ex dignitate conseruetur, possint Episcopi, etiam tanquam Apostolicæ Sedis delegati, iuxta formam iuris, sine tamen præiudicio obtinentium, facere^a vñiones perpetuas quarumcunque ecclesiarum parochialium, & baptismalium, & aliorum beneficiorum, curatorum, vel nō curatorum, cum curatis, propter earum paupertatem, & in cæteris casibus à iure permisis, etiam si dictæ ecclesiæ.

P 3

vel

a cap. sicut
venire, & ex
cef. præl. cō
ci. Late. sub
Lcō X. Sef.
9. de refor.
cutiç. & in
fra Sef. 24.
c. 13. Vide
Sef. 14, cā. 9

**b c. vniō. in
fi. 17. q. 3. c.
& t. mporis
cū seq. 16.
quaest. I.** vel beneficia essent generaliter, vel specialiter referuata, aut qualitercumque affecta. **b** Quæ vñiones etiam non possint reuocari, nec quoquomodo infringi vigore cuiuscumque prouisionis, etiam causa resignationis, aut derogationis, aut suspensionis.

De coadiutoribus deputatis illiteratis. Cap. VI.

**a c. illitera
tos 36. dis.
ca. misericordia
pude. dero-
nunc. ca. 1.
38. dist. ca.
cū ex eo. de
e est. in 6.
Cōc. Tole.
8 canon. 8.** **Q** Via illiterati, & imperiti parochialiū ecclesiārū Rectores sacris minus apti sunt officijs, & alij propter eorum vitæ turpitudinem potius destruunt, quam ædificant, Episcopi, etiam tanquam Apostolicæ Sedis delegati, eisdem illiteratis, & imperitatis, si aliàs honestæ vitæ sint, Coadiutores, aut Vicarios pro tempore deputare, partē que fructuum eisdem pro sufficienti vietu assinare, vel aliter prouidere possint, quacunque appellatione, & exemptione remota. **b c. quia fra
ta. b** Eos verò, qui turpiter, & escādalofè vi- **per. 7. q. I.** uunt, postquā præmoniti fuerint, coercent ac castigēt, & si adhuc incorrigibiles in sua nequitia perseuerent, eos beneficijs, iuxta sacrorum canonum cōstitutiones, exemptione, appellatione quacunque remota, priuandi facultatem habeant.

**mutorū do
pura.** **D**e beneficiorū & ecclesiārū translatione fa-
siēda, quando necessitas id exige-
rit. **Cap. VII.**

Cum

Cum illud quoque valde curandum sit,
ne ea, quæ sacrī ministerijs dedicata
sunt, temporū iniuria obsolecant, & ex ho
minum memoria excidant. Episcopi, etiam
tanquam Apostolicæ Sedis delegati, trans
ferre possint beneficia simplicia, etiam iuris
patronatus, ex ecclesijs, quæ vetustate, vel
alijs collapsæ sint, & ob eorum inopiam ne
queat instaurari, vocatis ijs, quorum inter
est, in matrices, aut alias ecclesiæ locorū eo
rundem, seu viciniorū, arbitrio suo, atque
in eisdem ecclesijs erigat altaria, vel capel
las sub eisdem invocationibus, vel in iam
erecta altaria, vel capellas transferant cum
omnibus emolumentis, & oneribus, priori
bus ecclesijs impositis^a. Parochiales verò
ecclesiæ, etiā si iuris patronatus fint, ita col
lapsas refici, & instaurari procurent ex fru
ctibus, & prouentibus quibuscunque, ad
easdem ecclesiæ quomodo cūq; pertinen
tibus, qui si non fuerint sufficentes, omnes
patronos, & alios qui fructus aliquos ex di
ctis ecclesijs prouenientes percipiunt, aut,
in illorum defectum, parochianos omnibus
remedijs opportunis ad prædicta cogant
quacunq; appellatione, exemptione, & co
tradictione remota. Quod si nimia egestate
omnes laborent, ad matrices, seu vicinio
a c. i. &c.
pen. de ec
clesi. adib.
vel reparā.
infr. c. 8. &
supr. sel. 7.
ca 8. de re
forma.

res ecclesiastis transferantur, cū facultate tam dictas parochiales, quā alias ecclesiastis dirutas, in profanos usus, nō sordidos, erecta tamen ibi Cruce, conuertendi.

De Episcoporum cura in visitatione eorum, quae ad suam diœcesem pertinent. Cap. VIII.

Quæcunque in dioecesi ad Dei cultum spectant, ab Ordinario diligenter curari, atq; ijs, vbi oportet, prouideri æquum est, propterea commēdata monasteria, etiā Abbatiae, Prioratus, & Præposituræ nuncupatæ, in quibus non viget Regularis obseruantia, nec nō beneficia tam curata, quā non curata secularia, & Regularia qualiter cunque commendata, etiam exempta, ab Episcopis, etiam tanquam Apostolicæ Se-

a Supr. ses. 7. de ref. ca. 8. & infra Sess. 24. ca. 9. & Sess. vlt. 20. Conc. Tarragon. c. 8. & Cōc. Braccaren. 2. cap. 1.

dis delegatis, annis singulis a visitentur, cu- rentque eidem Episcopi congruentibus re- medijs, etiam per sequestrationē fructuū, ut quæ renouatione indigent, aut restaura- de regu. c. tione, reficiantur: & cura animarum, si qua illis, vel eorum annexis immineat, aliaque debita obsequia rectè exerceantur, appellatiōnibus quibuscunque, priuilegijs, con- fuetudinibus, etiam immemoriabili tempo re præscriptis, conseruatorijs, iudicū de- putationibus, & eorum inhibitionibus nō obstantibus: &c, si in eis vigeret obseruantia

Regu-

Regularis, prouideat Episcopi paternis ad monitionibus, vt eorum, Regulariū Superiores, iuxta eorum Regularia instituta debitā viuendi rationem obseruent, & obseruari faciant, & sibi subditos in officio continent, ac moderetur. Quod si admoniti, intra sex menses eos nō visitauerint, vel correxerint, tunc eidem Episcopi, etiam vt legati Sedis Apostolicæ, eos visitare possint, & corrigere, prout ipsi Superiores possent, iuxta eorum instituta, quibuscunque appellationibus, priuilegijs, & exēptionibus, penitus remotis, & non obstantibus.

Quæstores eleemosynarum abolendos præci-

pit. Cap. IX.

CVm multa à diuersis ante^a Concilijs, tam Lateranensi, ac Lugdunensi, quām Viēnensi, aduersus prauos eleemosynarum Quæstorum abusus remedia tunc adhibita, posterioribus temporibus redditta fuerint inutilia, potiusque eorū malitia ita quotidie magno fidelium omnium scandalo, & querela excrescere deprehēdatur, vt de eorum emendatione nulla spes amplius relata videatur: statuit, vt posthac in quibuscunque Christianæ religionis locis eorum nomen, atq; vsus penitus aboleatur, nec ad officium huiusmodi exercēdum yllatenus

^a Cōc. Lat.
c. 62 sub In
no. III. cō
ex eo. de pē
ni. & remis.
Cle. de abu
sionib[us] eo
dem tit. &
infr. Sef. vi.
in decre. de
Indulg. &
supr. Sef. 3.
cap. 2.

admittantur, non obstatibus priuilegijs, ecclesijs, monasterijs, hospitalib⁹, pijs locis, & quibusuis, cuiuscumq; grad⁹, stat⁹, & dignitatis personis, cōcessis, aut cōsuetudinibus, etiā immemorabilibus. Indulgentias verò aut alias spirituales gratias, quibus nō ideo Christifideles decet priuari, deinceps per Ordinarios locorū, adhibitis duobus de Capitulo debitiss temporibus, populopublicadas esse decernit, quib⁹ etiā eleemosynas, atq; oblata sibi charitatis subsidia, nulla præsus mercede accepta, fideliter colligendi facultas datur: vt tādē cœlestes hos Ecclesiæ thesauros, non ad quæstū, sed ad pietatem exerceri, omnes verè intelligent.

Indictio futuræ Sessionis.

Sacrosancta oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legi timè congregata presidētibus in ea eisdem Apostolicae Sedis Legatis, statuit, & decrevit, proximam futuram Sessionem habendam, & celebrandā esse feria quinta post octauam festi Natiuitatis Beatæ Mariæ virginis, quæ erit xvij. mensis Septembris, proximè futuri: Hoc tamen adiecto, quod dictum terminum, ac vnicuique Sessioni in posterum præfigendum, ipsa sancta Synodus pro eius arbitrio, & voluntate, sicuti rebus

& cuius grauamen per appellationem à definitiua reparari nequeat. Ab his excipiuntur causæ, que^b iuxta canonicas sanctiones apud Sedem Apostolicam sunt tractandæ, vel quas ex urgenti, rationabilique causa iudicauerit summus Roman⁹ Pōtifex per speciale rescriptum Signaturæ Sanctitatis suæ, manu propria subscribendum, cōmitere: aut auocare. Ad hæc, causæ matrimoniales, & criminales non Decani, Archidiaconi, aut aliorū inferiorū iudicio, etiam visitando: sed Episcopi tantum examini, & iurisdictioni relinquuntur, etiam si in præsenti inter Episcopum, & decanum, seu Archidiaconom, aut alios inferiores super causarum istarum cognitione lis aliqua in quacumque instantia pendeat: coram quo, si pars verē paupertatem probauerit, non cogatur extra prouinciam, nec in secunda, nec in tertia instantia in eadem causa matrimoniali litigare, nisi pars altera & alimenta, & expensas litis velit subministrare. Legati quoque, etiā de latere, Nuncij, Gubernatores ecclesiastici, aut alij quantucumq; facultatū vigore, non solum Episcopos in prædictis causis impedire, aut aliquo modo eorum iurisdictionem ijs præripere, aut turbare non presumant, sed nec etiam contra Clericos,

b. c. nec li-
cuit. 17. dif.
c. maiores.
de bap. Vi-
gilius Papa
in epist. ad
Eusebū. in
fi. & Pela-
gius II. in
1. epist.. ir-
cation. cum
simil.

Y alias

aliasve personas ecclesiasticas, nisi Episcopo prius requisita, eoq; negligēte, pcedat: alias eorum processus ordinationesve nullius momenti sint, atque ad damni satisfactionem partibus illati, teneātur. Præterea si quis in casibus à iure permisis appellatur, aut de aliquo grauamine cōquestus fuerit, seu alias ob lapsum biennij, de quo supra ad alium iudicem recurrerit, teneatur acta omnia, coram Episcopo gesta, ad iudicem appellationis expēsuis suis trāsferre, eo dē Episcopo prius admonito, vt si quid ei pro cause instructione videbitur, possit iudici appellationis significare. Quod si appellatus cōpareat, cogatur nunc is quoque actorū, quæ translata sunt, expēsas, p portione sua, si illis vti voluerit, subire, nisi alter ex loci cōsuetudine seruetur, vt scilicet ad appellantē integrū hoc onus pertineat. Porro ipsam actorū copiam teneatur notari, cōgrua mercede accepta, appellati quanto citus, & ad minus intra mensem, exhibere. Qui notarius si in differēda exhibitione fraudem fecerit, ab officij administratione arbitrio Ordinarij suspendatur, & ad duplē poenā, quanti ea lis fuerit, inter appellatē, & pauperes loci distribuēdam, cōpellatur. Iudex verò, si & ipse impedimenti huius

con-

S E S S I O   X X I I I .

313

conscius, particeps vè fuerit, aliter ve obsti-
terit, ne appellanti integrè aëta intra tēpus
traderentur, ad eandem dupli pœnā, (put
supra) teneatur: nō obstatibus, quo ad om-
nia supra scripta, priuilegijs, indultis, cōcor-
dijs, quæ suos tantum teneant auctores, &
alijs quibuscunque consuetudinibus.

De declaratione quorundam verborum huius

Synodi. Cap. XXI.

CVPiēs sancta Synodus, vt ex decretis
ab ea editis nulla vñquā futuris tēpori-
bus dubitādi occasio oriatur, verba illa, po-
sita in decreto publicato Sessione prima,
sub Beatissimo Dño nostro Pio IIII. a vi-
delicet: Quæ proponētibus Legatis, ac Pre-^{a sup. Sc. 17.}
sidentibus, ad horum temporum leuandas
calamitates, sedandas de religione cōtrouer-
sias, coercendas linguas dolosas, depravato-
rum morum abusus corrigēdos, Ecclesiæ ve-
ram, & Christianā pacem conciliandā apta
& idonea ipsi sanctæ Synodo videbūtur,
explicando declarat, mentis suæ non fuisse
vt ex prædictis verbis solita ratio tractandi
negotia in generalibus Cōcilijs vlla ex par-
te immutaretur, neq; noui quidquā, præter
id, quod à sacris canonibus, vel generalium
Synodorum forma hactenus statutum est,
cuiquam adderetur, vel detraheretur.

Y 2

Indi.

INsuper, eadem sacroſancta Synodus pro
ximam futuram Sessionem feria quinta
post Cōceptionem beatæ Mariæ virginis
quaꝝ erit dies nona mensis Decembris, pro
ximè venturi, habendam esse statuit, & de-
cernit; cum potestate etiam abbreuiandi, in
qua Sessione tractabitur de sexto nunc in
eam dilato capite, & de reliquis reformatio-
nis capitibus iam exhibitis, deque alijs ad
eam pertinentibus. Si verò opportunum
videbitur, & tempus patietur, poterit
etiam de nōnullis dogmatibus
tractari, prout suo tempore
in Congregationibus
proponentur.

(???)

Abbreuiata est dies Sessionis.

S E S S I O. XXV.

Quæ est nona & vltima, sub Pio IIII.
Pontifi. Max.

C O E P T A D I E III.

Absoluta die iiiij. Decemb.

M. D. LXIII I.

Decretum de Purgatorio.

V M Catholica Ecclesia, Spiritu
sancto edocta, ex sacris literis, &
antiqua Patrum traditione, in sa-
cris Cōcilijs, & nouissimè in hac
œcumenica Synodo docuerit, à Purgato-
rium esse, animasque ibi detentas, fideliū
suffragijs, potissimū verò acceptabili alta-
ris sacrificio iuuari, præcipit sancta Synod⁹
Episcopis, vt sanā de Purgatorio doctrinā,
à sanctis Patribus, & sacris Concilijs tradi-
tam, à Christi fidelibus credi, teneri, doce-
ri, & vbique prædicari, diligenter studeāt.
Apud rudem verò plebem difficiliores, ac
subtiliores quæstiones, quæque ad ædifi-
cationem non faciunt, & ex quibus plerū-
que nulla fit pietatis accessio, à populari
bus concionibus secludantur. Incertitē,

a Sef. 7. cā
30. sup. sēf
22. ca. 2. &
can. 3.

vel quæ specie falsi laborat, euulgari, ac tra
Etari nō permittant. Ea vero, quæ ad curio
sitatem quādam, aut superstitionē spectat,
vel turpe lucrum sapiunt, tanquam scanda
la, & fidelium offendicula prohibeant. Cu
rent autem Episcopi, vt fidelium viuorum
suffragia, Missarū, scilicet, sacrificia, oratio
nes, eleemosynæ, aliaq; pietatis opera, quæ
à fidelibus pro alijs fidelibus defunctis fieri
confueuerunt, secundum Ecclesiæ institu
tæ piè, & deuotè fiant & quæ pro illis ex te
statorum fundationibus, vel alia ratione de
bentur, non perfunctoriè, sed à sacerdoti
bus, & Ecclesiæ ministris, & alijs, qui hoc
præstare tenentur, diligenter, & accuratè
persoluantur.

*De invocatione, veneratione, & reliquijs Sanctorū,
& sacris imaginib[us].*

MAndat sancta Synodus omnibus Epis
copis, & cæteris docendi munus, cu
ramque sustinentibus, vt iuxta Catholice,
& Apostolice Ecclesiæ usum, à primævis
Christianæ religionis temporibus receptū,
sanctorumque Patrum confessionem, &
sacrorum Conciliorum decreta, in primis
de Sanctorum intercessione, inuocatione,
Reliquiarum honore, & legitimo imaginū
y[esu], fidèles diligenter instruant, docentes
eos,

eos, Sanctos, vna cum Christo regnantes,
 orationes suas pro hominib^z Deo offerre,
 bonum, atque utile esse suppliciter eos in-
 uocare, & ob beneficia impetranda à Deo
 per filium eius Iesum Christum, Dominū
 nostrum, qui solus noster Redēptor & Sal-
 uator est, ad eorum orationes, opem, auxi-
 liumque confugere. Illos verò, qui negant
 Sanctos, æterna felicitate in cælo fruētes,
 inuocandos esse, aut qui afferunt, vel illos
 pro hominibus non orare, vel eorū, ut pro
 nobis etiam singulis orent, inuocationē es-
 se idololatriam, vel pugnare cū verbo Dei,
 aduersarique honori vnius mediatoris Dei,
 & hominum Iesu Christi, vel stultum esse,
 in cælo regnātibus voce, vel mente suppli-
 care, impie sentire. Sanctorum quoq; mar-
 tyrum, & aliorum cum Christo viuentium .Corin. 3.
 sancta corpora, quæ viua membra fuerunt
 Christi, & templum Spiritus sancti, ab ipso
 ad æternam vitam suscitanda, & glorifican-
 da, à fidelibus veneranda esse, per quæ mul-
 tabeneficia à Deo hominibus præstantur:
 ita vt affirmantes, Sanctorum Reliquijs ve-
 nerationem, atque honorem non debe-
 ri, vel eas, aliaque sacra monumenta à fi-
 delibus inutiliter honorari, atque eorum
 opis impetrandæ causa Sanctorum me-

^a Concil.
Nicæn. 2.
^b Nicæn. 2.
^c Actio. 3.

morias frustra frequentari, omnino dānandos esse ^a, prout iam pridem eos damnauit, & nunc etiam damnat Ecclesia. Imagines porrò Christi, Deiparæ virginis, & aliorū Sanctorum, in templis præsertim habēdas, & retinendas, eisque debitum honorem, & venerationem impertiendam: nō quod credatur inesse aliqua in ijs diuinitas, vel virtus, propter quam sint colendæ, vel quod ab eis sit aliquid petendum, vel quod fiducia in imaginibus sit figēda, veluti olim fiebat à gentibus, quæ in idolis spem suā collocabant: sed quoniam honos, qui eis exhibetur, refertur, ad ^b prototypa, quæ illæ representant; ita ut per imagines, quas oscularimur, & coram quibus caput aperimus, & procumbimus, Christum adoremus, & sanctos, quorū illæ similitudinem gerunt, veneremur, id quod Conciliorum, præsertim vero secundæ Nicænæ Synodi decretis cōtra imaginum oppugnatores est sanctum.

Illud vero diligēter doceat Episcopi, per historias mysteriorū nostraræ redēptionis, pieturis, vel alijs similitudinibus expressas, erudiri, & confirmari populū in articulis fideli cōmemorādis, & assiduē recolēdis: tum verò ex omnibus sacris imaginibus magnū fructum percipi, nō solū quia admonetur populus

populus beneficiorum, & mumerum, quæ
a Christo sibi collata sunt, sed etiam quia
Dei per Sanctos miracula, & salutaria exē-
pla oculis fidelium subiiciuntur: ut pro ijs
Deo gratias agant, ad Sanctorumq; imita-
tionem vitam, moresque suos componant,
excitenturque ad adorandū, ac diligendū
Deum, & ad pietatem colendam. Si quis au-
tem his decretis contraria docuerit, aut sen-
serit, anathema sit. In has autem sanctas &
salutares obseruationes si qui abusus irre-
pserint, eos prorsus aboleri sancta Synodus
vehementer cupit, ita ut nullæ falsi dogma-
tis imagines, & rudibus periculosi erroris
occasione præbētes, statuantur. Quod si
aliquando historias, & narrationes sacræ
Scripturæ, cum id indoctæ plebi expediet,
exprimi, & figurari cōtigerit, doceatur po-
pulus non propterea diuinitatem figurari,
quasi corporeis oculis conspicere, vel colori-
bus, a figuris exprimi possit. Omnis por-
rò supersticio in Sanctorum invocatione,
Reliquiarum veneratione, & imaginum sa-
cro usu tollatur, omnis turpis quæstus eli-
minetur, onis denique lascivia vitetur, ita
ut procaci venustate imagines non pingan-
tur, nec ornentur, & Sanctorum celebratio-
ne, ac Reliquiarum visitatione homines ad

comessationes, atque ebrietates nō abutantur, quasi festi dies in honorē Sanctorū per luxū, ac lasciuiam agantur. Postremo, tāta circa hæc diligētia, & cura ab Episcopis ad hibeatur, vt nihil inordinatū, aut præposte rē, & tumultuariē accōmodatū, nihil profa

e Psal. 92. a num, nihilque in honestū appareat **c**, cū do
ca. decret. mū Dei deceat sanctitudo. Hæc vt fidelius
de immun. obseruētur, statuit sancta Synodus, nemini
eccles. in 6. licere vlo in loco, vel ecclesia, etiā quo modo libet exempta, vllam in solitā pone re, vel ponendā curare imaginem, nisi ab Episcopo approbata fuerit, nulla etiam admittēda esse nouam miracula, nec nouas Reliquias recipiēdas, nisi codem recognoscēte, & approbāte Episcopo, qui simulatq; de ijs aliquid cōpertum habuerit, adhibitis in cōsilio Theologis, & alijs pijs viris, ea faciat, quæ veritati, & pietati consentanea iudicauerit. Quod si aliquis dubi⁹, aut diffi cilis abusus sit extirpādus, vel omnino ali qua de is reb⁹ grauior quæstio incidat. Episcopus, antequam cōtrouersiā dirimat, Metropolitani, & cōprouincialium Episcopo rum in Concilio prouinciali sententiam ex petat, ita tamen, vt nihil, inconsulto Sanctissimo Romano Pontifice, nouum, aut in Ecclesia hactenū inusitatum decernatur.

De

INDEX

- nec ad laxiore religionem
 se transferre nec habitum oc-
 culum ferre. 338. & 339
Regulares quomodo ordi-
 nandi. 252. quare ratione vi-
 tam instituere debeant.
 325. cum seq. in cōventi-
 bus, etiam si absint causa
 studiorū, habitare debet.
 326. Episcoporum prece-
 pta quoad quedā servare
 333. ad publicas processio-
 nes accedere. 334. infra
 quantū tempus professio-
 nem facere debeant. 335
Regulares viuētes extra clau-
 stra quando predicare va-
 leant. 34. cotingenit ab
 Ordinatio. 68. & 84. &
 quando. 208. & 209. &
 aliquando etiam si intra
 claustra degent. 314
Regul. vita restauranda. 323
Regularium superiores quo-
 modo creari. 318 & seq.
Regularium beneficia qui-
 bus conferantur. 162
Regularium monasteriorū
 propriis. 340. 341
Religiosus, vides Clerici, &
 guilares, & Sacerdotes.
Reliquiae martyrum, & alio-
 rum Sanctorū. 328. & seq.
Remonstratio expectanda.
 45

Renūciatio bonorum ante
 professionem nulla. 335
Reparatio lapsorum. 51
Rescripta quādo solvantur
 effectum. 82. 117. 228
Reservationes mentales ne
 mini conceduntur. 312
Reservationes quando non
 profitantur. 301
Reservationes casuū. 337
Reservationibus frequenter
 quando non grauidē ec-
 cleſie. 301
Residere tenentur Primates
 Patriarchē, Metropolita-
 ni, & Episcopi. 64. & seq.
 Caſinales. 242. omnes
 obtinentes beneficia, que
 requirunt residentiā de iu-
 re, seu consuetudine. 66.
 67. obtinentes dignitates,
 personatus, & officia 203.
 & 226. & obtinentes cano-
 nicatus, prēbendas, aut
 portiones. 297
Residere negligentium pec-
 catam, & poena. 66. 204
 244.
Residentiē decreta frequen-
 ter publicanda. 144
Resignare beneficium quan-
 do non liceat. 202. quādo
 non profit. 260 quando
 quis cogatur. 306
Resignatiū necessitatē pro-
 ui.

INDEX.

- videndum. 307
Restituto ad priores Ordines, & gradus an suffragetur. 154.
Reus in criminali appellās quid agere debet. 116
Rex occupans bona Ecclesie excommunicatur. 232
Ritus Ecclesiæ catholicæ servandi. 216.
- S**
- Sacerdoti vago celebrazione non licet. 222.
Sacerdotes sūt vicarijs Christi pr̄fides, ac iudices. 131. Sacramentorum ministri. 72. 135. 144. clani-uni ministeriū habēt. 216. 135. 136. verbi Dei ministeriorum exercēt. 237. à quibus instituti fuerunt. 219. seipsoſ cōmunicant. 208. & sine confessione quando celebrare posint. 108. laici effici nequeunt. 237
Sacerdotes mali qualem potestatem habeant. 136
Sacerdotium sanctū est. 236
Sacerdotium, & sacrificium Dei ordinatione coniuncta sunt. 235
Sacerdotū dignitas, & potestas. 131. 135. 140. 144, 221. exemplum quātū mo-
- menti. 152. 253. 343
Sacramenta septem a Christo instituta. 70. gratiam continet aliud alio dignis. 71. id ijs conficiendis ministri intentio. 72
Sacramenta noue legis à Sacramentis antiquæ legis differunt. 71
Sacramenta, in quibas imprimatur character in anima. 72
Sacramentorū utilitas, necessitas. 71. essentialia, & ministrī. 73
Sacramentum quid. 104
Sacramentum extremae Vnctionis. vide Vnctio, & sic de singul quære in locis suis.
Sacrae Scripturæ. vide Scripturæ.
Sacrificium quod in Missa peragitur, quid continet aut operetur. 212. & seq. & à quo institutum. 235
Sacerdotum libitorum iudicium, & editio qualis approbatur. 21. & 22
Saluus conductus protestantibus datus. 167. & 167. ac etiam alijs. 192
Salvi conductus violatores. 172
Sancta sanctorum administran-

INDEX.

- da. 215. ^{etiam} 216. vide Moniales.
Sanctorum invocatio. 215.
 & 318. cum seq.
Satisfactio est pars Pœnitentiæ. 128. quoniam odo fiat.
 31. 52. & per Christum fit. 139. qualis imponenda
 confitentia. 140. eius
 frædos. 139. opera. 141.
Schismatis coram inqanis fiducia. 43.
Scholares pauperes gratis do-
 cendi. 30. 31.
Scholares per se, vel per sub-
 stitutos magistros eligunt. 261.
Scholarium priuilegia. 32.
 83. 158. vide Studium.
Scholastix quibus confe-
 rendg. 262.
Scientia non mediocris re-
 quiritur in Episcopo. 225.
Scribendi scientia accessaria
 discipientibus primam tō-
 suram. 247.
Scripturae canonice. 10. &
 sequen.
Scripture sacre lectio vbi
 instituenda. 29. & s:q. mē-
 sis Eporū adiuvanda. 12.
Scripturarum interpretatio
 quæ prohibita. 21. & 22. ea
 cum verba ad profana no-
- conuertenda. 13.
Sedis Apostolice suprema
 auctoritas. 66. 90. 175. in
 omnibus salua intelligi-
 tur. 77. 80. 282. & 374.
Seminarium Clericorum.
 248. 256. cum seq.
Sententia in subditos ferentia. 1 da. 137.
Sequestratio fructuum quando
 facienda. 208.
Servitium in ecclesijs im-
 plendum à quo prescri-
 batur. 226.
Silentio, & modestia uti de-
 bent morantes in Conci-
 lio. 14.
Simoniaca labes prohibi-
 tur. 201. 302.
Societas Iesu clericorum
 religio. 335.
Solutiones quedam in pro-
 visione ecclesiæ prohibi-
 tur. 302.
Spiritus Sancti operatio. 43.
 & 56.
Statuta ecclesiistarum appro-
 bantur. 227. 298. & que
 regimantur. 303.
Stola prima. 44.
Sutepitus ab ecclesijs arceu-
 dos. 222.
Studia publica sacre Scri-
 pturæ lectorum habere de-
 beantur. 31. 32.

Spes.

INDEX.

Studiorum generalium pri-
uilegia. 83. 353. 359.
Studium est cōmune ecclē-
siae bonam. 219.
Studentes. vide Scholares.
Subdiaconos festis sacerdo-
tēs lenibus communionē
percipere decet. 252. corū-
etas. 251.
Subdiaconatus ad maiores
Ordines refertur. 136.
Subditi quomodo trāstan-
di. 123.
Subditi correcti Episcopū
odisse solent. 118.
Subditorum salus est integrī
tas pr̄esidentium. 64.
Superiores à quibus cōsti-
tuendi. 340.
Substituti quando nō admittē-
ndi. 298.
Successor non tenetur stare
locationi. 263.
Successiones hereditariz
prohibitę. 354.
Suffragium fidelium pro ani-
mabus defunctorum. 248
Superstitione quid sit. 211. &
seq. tollenda est. 331.
Supellex Episcoporum qua-
lis. 244. & Regularium
qualis. 323.
Supplicationes faciendae ec-
clesia vacante. 280.
Suspensio ab ordinibꝫ. &

gradibus restitutio an suf-
fragetur. 154.
Symbolum fidei. 16.
Synodus diocesana q̄o tā-
nis celebranda. 284. & qd-
ibi agendum. 249. 350.
Synodus provincialis, vide
Concilium provincialē

T

Taberne à quibus vita-
dꝫ. 298.
Tabula secunda post nan-
fragium p̄enitentia rectē
appellata. 51.
Tentatio non est supra id,
quod possumus. 268.
Testamentum verus, & no-
natur q̄o libras cōtineat
10. & seq.
Testamentorum executores
sunt Episcopi. 230. & co-
rū relicta pia p̄esolaēda.
318.
Testatorū voluntas cōserua-
da. 330. quid & quomo-
do commutanda 229.
Testimoniales literę. 205.
249.
Testimonia Ecclesię Ca-
tholice. 20.
Testimoniū qui iudicant con-
tractui matrimonij fine
Parochopana. 271.
Te-

INDEX.

- Testes contra Episcopum
quales. 119.
Timore salutem comparan-
dam. 50.
Titularium Episcoporum li-
cetia corrigenda. 154.
Tonsura prima quibus non
coferatur. 247. & qui eius
privilegio gaudeat. 247.
Tori separatio ob multas
causas fit. 268.
Traditiones Apostolorum.
18. 44. 107. 113. 215. 235.
265. 317.
Translatio simplicium bene-
ficiorum. 207.
Transubstantiatio. 105. & 110.
Tribulatiōnē patictia est
loco satisfactionis. 142
Tridentinum Concilium vi
de Conciliij.
Turnorum lucra prohiben-
tur. 302.
- V
- Vagantes non facilē ad
matrimonium tec-
piedi. 276.
Venationes à quibus fugien-
dē. 298.
Vendere quando Clericis
non licet. 203.
Veneratio Eucharistie. 105.
Vestitus Clericorum. 93.
Vicarię quomodo, & quan-
- do tollendę. 369.
Vicarij quādo, & qui in be-
neficij deputaudi. 67. 79.
81. 206. 307. 369.
Vicarius Ep̄i Doctor, velli
cetiatus eligi debet. 304.
tius officiū in collatione
beneficio: um. 308.
Violatori salvi conductus
pcedę 172.
Virginis Marię Cōceptio.
20. privilegiū speciale. 61.
Virginitas beator quā sta-
tus coniugalis. 268.
Visitri debent beneficia cu-
rata. 80. ecclesiæ omnes
etiam exēptę. 81. ecclesiæ
culares nullius diocesis.
292. cōmēdata omnia be-
neficia & monasteria etiam
exēpta. 208. monasteria
que superordinū capit. 339
Visitatio Clericorū sive se-
culariū Regulariū ad Epi-
scopum pertinet. 68.
Visitatio quomodo fieri
debeat. 285. & in ea mag-
na Ep̄o potestas. 293. &
351. cum seq. & quādo in
eius causis appelletur. 125.
Visitatio reliquiarum. 311.
Visitationum qui finis. 81.
208. 286.
Visitatores regularium. 330.
339.

Vito

INDEX.

- Vita æterna quomodo acquiratur. 44. à bene operatibus expectada. 49. & 61. & quibus denegetur. 52
- Vnctio extrema quid, & cor instituta. 142. & à quo ibi. & 143 est verū Sacramentū materia, & forma & esse. 143. & minister 252. Sacramentum exequitum appellatur. 144. quomodo a schismaticis impugnetur. 144. 145. quod osit danda, potest iurari. 144.
- Vnctio sancta in ordinazione. 240.
- Vniones ad vitam tolluntur. 78.
- Vniones à quadraginta annis facte examinadę. 80 & quando reuocētur. 360 quomodo fieri debeant, & quando. 205. 250. 261. & quorum beneficiorum vel ecclesiastum. 205. & 300. vnius diœcesis cum alterius diœcesis beneficio non est facienda nec dignitatum, & similiūm. 161.
- Vnitum beneficium visitandum. 80.
- Vniuersitatū privilegia. 83. 333.
- Vniuersitati reformatores quid agere debeant. 346.
- Vocē in Capitulo qui amittant. 227.
- Vota Regularium. 3:3.
- Vota facta post Baptismum non sunt irrita. 75.
- Vsurpatores bonorum ecclesiasticorū excōmunicantur. 232.
- Vxores plures habere non licet. 267.
- Vxoratorum concubinariorum pœna. 277.

X

X Isti IIII. Constitutio
28.

FINIS.

ЖДАИ

1900-1901 X

.2 1 4 1 4

40

Este exelente doctor de combi-

8º P. no te Collegio des Joseph
de Lourdes.

Em 05 de Janeiro d.

Debajo del lego des Joseph.
de Lourdes
~~P. P. de L. C. 1870~~

Obra protegida por direitos de autor